

گزارش

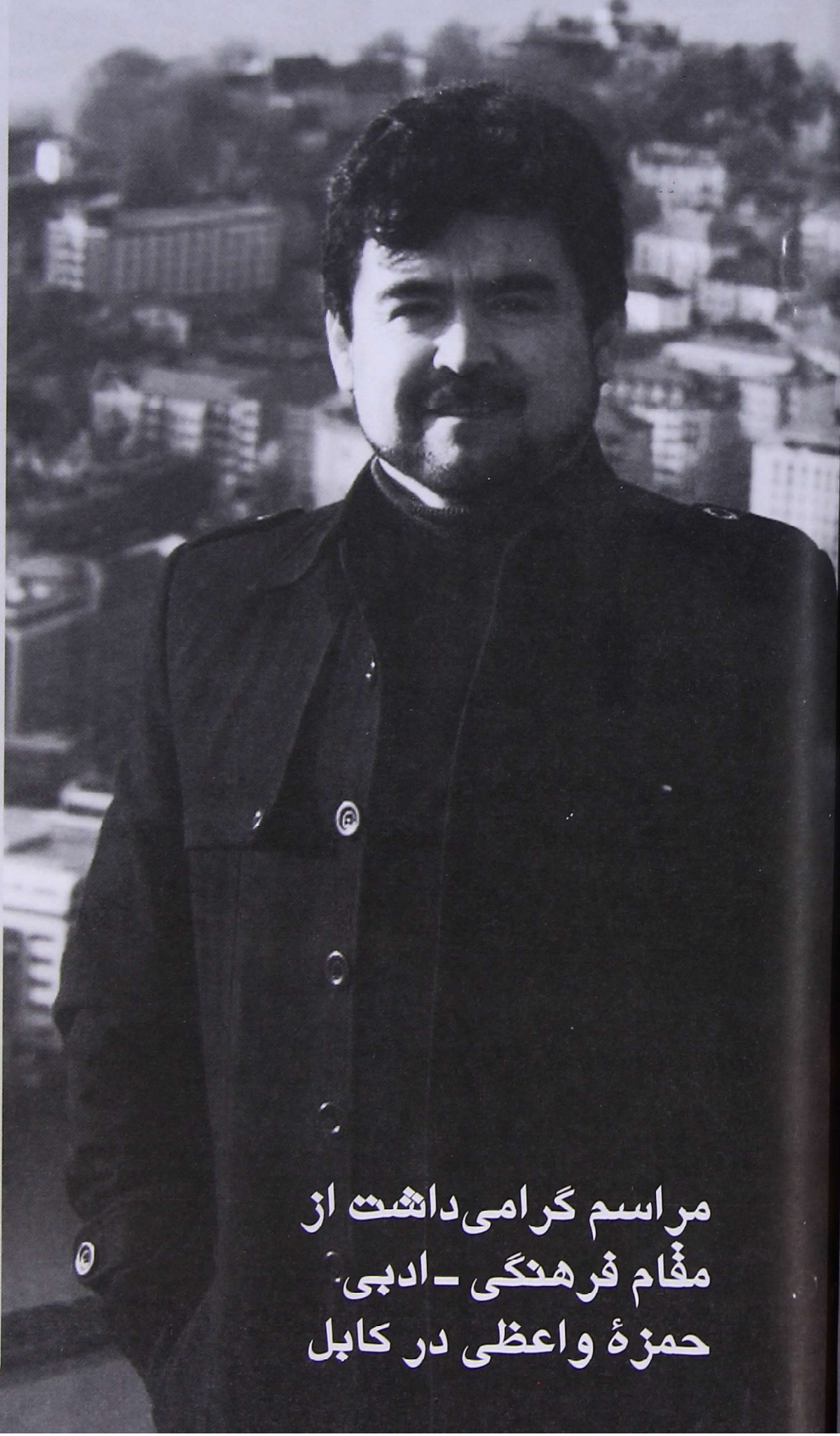
مراسم گرامی داشت از مقام فرهنگی - ادبی حمزه واعظی در کابل < ۱۱۳

قطره‌ای از «دریا در غدیر» < ۱۱۶

گزارش تصویری جلسات هفتگی نقد و بررسی داستان < ۱۱۷

گزارش تصویری جلسات هفتگی نقد و بررسی شعر < ۱۱۸

تاریخ نگاری افغانستان از منظری نو

زندگی نامه حمزه واعظی

حمزه واعظی فرزند آیت الله شیخ قاسم علی، متولد سال ۱۳۴۷ هجری شمسی در ولسوالی «سنگ تخت» از توابع ولایت دایکندی می باشد. تا صنف دوم در مکتب محل درس خوانده است. با شروع قیام های داخلی علیه دولت خلقی ها و روس ها و تعطیلی مکاتب، مقدمات صرف و نحو را نزد ملای محل فرا می گیرد. در سال ۱۳۶۲ به ایران مهاجرت می کند و همزمان با فراگیری دروس حوزوی تا سطوح عالی، شامل مکاتب دولتی شبانه می شود. در سال ۱۳۷۲ شامل دانشگاه شده و در سال ۱۳۷۶ از رشته حقوق و علوم سیاسی فارغ التحصیل می شود.

فعالیت های فرهنگی - مطبوعاتی

حمزه واعظی فعالیت های فرهنگی - مطبوعاتی را از دوران لیسه شروع کرده است. از سال ۱۳۶۷ به صورت پیوسته و جدی به پژوهش روی می آورد. مقالات پژوهشی و تحلیلی وی از همان زمان تا سال ۱۳۸۰ مرتب در ماهنامه مستقل افغانی به نام «حبل الله» و سایر نشریات افغانستانی و نیز روزنامه ها، مجلات و مطبوعات پرتیراژ ایرانی مانند روزنامه های کیهان، رسالت، جمهوری اسلامی، خراسان، انتخاب، همشهری و مجلات کیهان فرهنگی، حوزه، بخارا، راهبرد و... به چاپ می رسد. او همچنین در سال ۱۳۷۱ با جمعی از دوستانش مثل ابوطالب مظفری، محمد کاظم کاظمی و اسحاق شجاعی، «دفتر هنر و ادبیات افغانستان» را در حوزه هنری مشهد فعال ساخت و خود مسئولیت گروه خاطرات را بر عهده گرفت. محصول این دوره، جمع آوری و چاپ هشت مجموعه خاطره جهاد به کوشش خود وی و چاپ بیش از ده مجموعه خاطرات دیگر از سوی همکاران اوست.

در سال ۱۳۶۶ وی در کنار سایر یاراناش: سرور دانش، ابوطالب مظفری، محمد شریف سعیدی، محمد جواد خاوری و علی پیام در تأسیس فصل نامه ادبی - هنری و فرهنگی «در در» سهم می گیرد. از سال ۱۳۷۷ تا سال ۱۳۸۰ سردبیری فصلنامه پژوهشی - تحلیلی سراج را بر عهده می گیرد؛ و همزمان با موسسه دانشنامه ادب فارسی به حیث یکی از مؤلفین اصلی در تدوین دانشنامه ادب فارسی جلد ۳ (ادب فارسی در افغانستان) نقش می گیرد. در سال ۱۳۷۸ با دوستانش حسین ساعی، محمد امین حلیمی، نصر الله پیک و محمد اسحاق فیاض، کانون پژوهشی کابل را تأسیس و به حیث رئیس این مؤسسه به گردآوری و تدوین اسناد ۲۰ سال جنگ در افغانستان می پردازد. همزمان به عنوان پژوهشگر مدعو، بیش از صد مقاله برای مؤسسه ایرانی دایره المعارف جنگ می نویسد.

از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۱ وظیفه مدیر مسئولی ماهنامه سپیده را که در اروپا نشر می شد، بر عهده داشته است و از همان سال تا کنون به عنوان پناهنده در کشور ناروی به سر می برد. وی مدتی در مدارس و لیسه های ناروی ادبیات فارسی تدریس می کرد و اکنون به عنوان عضو رسمی اتحادیه نویسندگان و مترجمین ناروی مصروف فعالیت های تحقیقی است.

آثار چاپ شده

از حمزه واعظی آثار ذیل به چاپ رسیده است:

- سروها و توفان ها، ادبیات مقاومت، مجموعه خاطرات مجاهدین بدروند خاک اولیا، ادبیات مقاومت
- میدان هوایی گردیز، ادبیات مقاومت
- سرخ جامگان بامدادی، ادبیات مقاومت
- سید! خداحافظ، ادبیات مقامت
- قره، ادبیات مقاومت
- عبور از هلمند، ادبیات مقاومت

افغانستان و سازه های ناقص هویت ملی، جامعه شناسی سیاسی آثار آماده چاپ

افغانستان و سازه های ناقص هویت ملی، جلد ۲

زنان و دگردیسی ساخت ذهنی

دانشنامه فرزندان افغانستان

مؤلفه های عبور از مرحله قومی، مجموعه مقالات سیاسی

سازوکار فرهنگ، مجموعه مصاحبه های رادیویی و مطبوعاتی

مراسم گرامی داشت از

مقام فرهنگی - ادبی

حمزه واعظی در کابل

شمار زیادی از فرهنگیان، هنرمندان، ادیبان، شاعران، دانشجویان و اساتید دانشگاه در مراسمی که به تاریخ ۲۹ عقرب در سالن اجتماعات دانشگاه ابن سینا در شهر کابل برگزار شده بود، شرکت کردند. در ابتدای این مراسم، خانم حمیرا فیاضی در گزارشی کوتاه، فعالیت‌های فرهنگی، ادبی و تحقیقاتی آقای واعظی را برشمرد. سپس با سخنرانی علی پیام یکی از داستان‌نویسان خوب کشور و دوست نزدیک آقای واعظی این مراسم ادامه یافت. علی پیام زندگی و آثار واعظی را به سه بخش تقسیم‌بندی کرد. او گفت: «به نظر من فعالیت‌های آقای واعظی در قسمت جمع‌آوری پنج جلد از کتب «خاطرات جهاد مردم افغانستان» مستندسازی است. یعنی آقای واعظی از منظری نو، دوران جنگ افغانستان را تاریخ‌نگاری کرده است، بدون اینکه دست به قضاوت‌های شخصی بزند.»

او فعالیت‌های تحقیقاتی آقای واعظی را در زمینه هویت در افغانستان کم‌تظیر و خاص دانست و گفت: «چهار کتاب در مورد هویت ملی در افغانستان به نگارش درآمده که از این چهار کتاب، دو کتاب «افغانستان و سازه‌های ناقص هویت» و «هویت‌های پریشان» آثار آقای حمزه واعظی هستند.»

پس از آن، دکتر محمدامین احمدی در صحبت‌های خود تاریخچه تأسیس «مؤسسه دَرِ دری» را برشمرد. او گفت: «در سال ۱۳۷۳ خورشیدی، جناب آقای واعظی، علی پیام، سیدابوطالب مظفری، جواد خاوری و سیدنادر احمدی به دفتر مرکز نویسندگان افغانستان تشریف آورده بودند و در آنجا بعد از چند روز، اولین تصمیم‌ها در ارتباط با راه‌اندازی مؤسسه دَرِ دری اتخاذ شد. در حقیقت این چهار نفر، چهار ستون مجله دَرِ دری بودند. مجله دَرِ دری در تاریخ ادبیات مهاجرت افغانستان یک نقطه عطف است. بسیاری از مسائل فرهنگی که در آن زمان تابو به حساب می‌آمدند، در آن زمان به دست نویسندگان این مجله در هم شکست.»

او معتقد بود که مجله دَرِ دری فضایی همگرا و متکثر را به وجود آورد که در آن جریان‌های مختلف ادبی راست و چپ حضور یافتند و این باعث شد که یک شبکه بزرگ فرهنگی و ارتباطات

فرهنگی میان مردم افغانستان در قسمت‌های مختلف جهان به وجود بیاید.

سخنران دیگر این محفل، «اسدالله شفاهی»، خبرنگار و مترجم سرشناس کشور بود. او کتاب‌هایی مانند آثار آقای واعظی را در مورد مسئله هویت ملی در تغییر نگاه به این مسئله در افغانستان مؤثر دانسته و گفت: «خوشبختانه در سال‌های اخیر تحول خاصی را در نگاه نویسندگان خارجی نسبت به مسئله هویت ملی در افغانستان داشته‌ایم. در گذشته معلومات در این مورد به صورت کانالیزه ارائه شده بود. اما در ده سال گذشته احساس می‌کنیم که نوع نگاه‌ها متفاوت شده است و همچنین نویسندگان داخلی غرب‌نشین نیز در چنین وضعیتی است. مثلاً دکتر حفیظ‌الله عمادی در اثر تازه‌شان «بویایی تحولات سیاسی در افغانستان» نوع نگاه متفاوتی با گذشته دارد.»

هادی میران، شاعر نام‌آشنای کشور سخنران بعدی این مراسم بود. او نثر حمزه واعظی را بر نثر نویسندگان هم‌دوره‌اش تأثیرگذار دانسته و گفت: «وقتی که شما به آثار آقای واعظی مراجعه می‌کنید و آنها را در مقایسه با نوشته‌های دیگران قرار می‌دهید، متوجه می‌شوید که چگونه بر این نوشته‌ها تأثیر گذاشته است.»

در قسمت پایانی این مراسم از جناب حمزه واعظی دعوت شد تا برای حاضرین صحبت کنند. او گفت که امروزه امکانات برای تحقیق و کار فرهنگی وجود دارد، در حالی که در گذشته چنین نبوده است. او گفت: «ما در گذشته چند عنصر را به عنوان هدف برگزیدیم. عنصر اول تاریخ بود. ما در آن زمان مطالعه تاریخی چندانی نداشتیم؛ اما درد تاریخی داشتیم و همین درد سبب شده بود تا به مسئله هویت خود توجه کنیم. عنصر دوم، تجربه ما بود. ما آموخته بودیم که ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که در این جامعه از لحاظ امکانات، جمعیت و منابع قدرت سیاسی در سطح پایین‌تری قرار داریم و در عین حال ناگزیریم در این جغرافیا زندگی کنیم. به همین دلیل بود که ما گفتمان هویت را مطرح می‌کردیم تا پاسخی باشد به این مسائل.» این مراسم با عکس‌های دسته‌جمعی حاضرین با آقای واعظی به پایان رسید.

گزارش همایش ادبی «درپا در غدیر»

کوتاهی که از تأسیس آن می‌گذرد، گفت: این مجموعه ادبی به خود می‌بالد که در برگزاری اولین شعر آیینی افغانستان پیشگام بوده است. به گفته راحل موسوی برگزاری اولین کنگره شعر عاشورایی افغانستان با عنوان «واژه‌های تشنه»، اولین کنگره شعر مهدویت و انتظار افغانستان با عنوان «آیین چشم‌به‌راهی» و اولین ویژه‌برنامه غدیری «درپا در غدیر»؛ مهم‌ترین و برجسته‌ترین کارکردهای حلقه در عرض نزدیک به یک سال گذشته و با هدف جریان‌سازی ادبی، معتمد و اخلاق‌گراست که به همت شاعران گردآمده در حلقه ادبی پردیس انجام شده است.

راحل موسوی همچنین با اشاره به توسعه فعالیت‌های این حلقه ادبی و مشارکت ملموس و تأثیرگذار آن در مدیریت فضای ادبی کشور، برگزاری دومین همایش ادبی واژه‌های تشنه، ویژه شعر و ادبیات عاشورایی کشور در عاشورای پیش‌رو، و رونمایی کتاب‌های «شاه شمشادقدان» (نخستین مجموعه شعر مهدویت معاصر افغانستان، به کوشش سیدسکندر حسینی بامداد)، «آفتابگردان‌ها» (مجموعه رباعی‌های محمداشرف آذر)، «سیب‌های سرخ چیدنی» (مجموعه شعر سیدحکیم بینش) و «جهان بیدل» (اثر علمی-پژوهشی سیدمحمد حسینی فطرت، بیدل‌شناس و بیدل‌پژوه موفق کشور) را بخشی از برنامه‌هایی اعلام کرد که به ترتیب از سوی حلقه ادبی پردیس در آینده‌ای نزدیک اجرا خواهد شد.

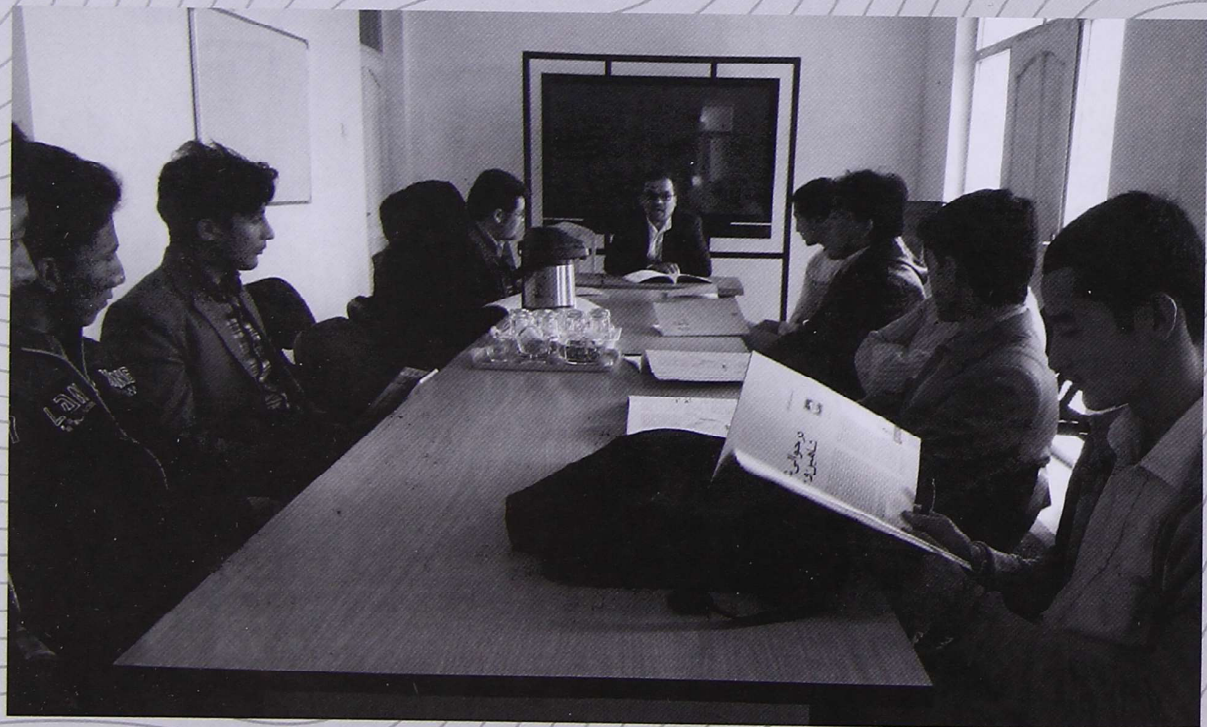
سخنران دیگر این برنامه، دکتر سید محمدعلی موسوی بود که شاعران را به عدالت‌ورزی در شاعری و داوری نسبت به شعر شاعران دیگر فراخواند. دکتر موسوی با اشاره به سخنی از مولا علی در مورد امرؤالقیس، شاعر جاهلی عرب که او را بر مبنای عدالت علوی، به رغم فساد و کفرپیشگی‌اش، به لحاظ قدرت شعری، در موقعیتی برتر از همگانش نشان داد، گفت: شاعران نیز همانند حاکمان و سیاست‌ورزان، باید با آراستن خود به عدالت علوی، نه در شعرهای خود از چارچوب‌های عدالت عدول کنند و نه در داوری نسبت به آفرینش‌های شعری - ادبی شاعران دیگر از جاده انصاف و عدالت خارج شوند.

ویژه‌برنامه درپا در غدیر با گرداندگی غلام‌حضرت حسینی (باران)، شاعر نام‌آشنا و موفق کشور و با شعرخوانی شاعرانی چون نصیراحمد واحدی، رئیس لیسه / دبیرستان پردیس، سیدسکندر حسینی (بامداد)، علی‌اکبر زاولی، سیدموسی ابراهیمی، احمد فولادی، سیداحمد مجمر، خلیل احمد سائل، سیدصالح صدر، خانم سائل، خانم بیات و منقبت‌خوانی یکی از مداحان اهل بیت (ع) ادامه و پایان یافت.

اولین همایش ادبی «درپا در غدیر» به مناسبت عید سعید غدیر خم، عصر آدینه ۲۵ میزان ۱۳۹۳ از سوی حلقه ادبی پردیس در کابل برگزار شد. در این برنامه که با حضور چشمگیر شاعران، اساتید دانشگاه، نویسندگان، دانشجویان و فعالان فرهنگی - رسانه‌ای کشور برگزار شده بود، سیدزکریا راحل موسوی، دبیر حلقه ادبی پردیس در سخنان کوتاهی با اشاره به اهمیت جایگاه غدیر خم در مهندسی راهبردی و آینده‌نگرانه نظام فکری - سیاسی اسلام، غدیر را نقطه نهایی تکامل اسلام با انتقال «ولایت تکوینی و تشریحی» از آخرین سفیر آسمان به اولین امام موحدان و پروا‌پیشگان و تداوم آن در سلسله مطهر امامت خواند. دبیر حلقه ادبی پردیس با تأکید بر دشواری و دردناکی سخن گفتن از غدیر افزود: این دشواری و دردناکی از آنجا ناشی می‌شود که همه تاریخ ۱۴۰۰ ساله اسلام صرف اثبات حقایق ثابت، مسلم و غیرقابل انکار تاریخی این دین بزرگ و از جمله واقعه تاریخی غدیر خم و در نتیجه بازماندن از پیروی آگاهانه از اسلام و شناخت منصفانه و مبتنی بر حقیقت‌جویی متعبدانه آن شده است.

راحل موسوی همچنین با برشماری برنامه‌ها و فعالیت‌های گسترده حلقه ادبی پردیس در مدت

گزارش تصویری جلسات هفتگی نقد و بررسی داستان
جمعه ها ساعت ۱۰، سالن اجتماعات مؤسسه فرهنگی درّری

گزارش تصویری جلسات هفتگی نقد و بررسی شعر
جمعه ها ساعت ۳، سالن اجتماعات مؤسسه فرهنگی در دری

